

Svećenik i radost – od iskustva do navještaja evanđelja

DAVOR VUKOVIĆ*

UDK:
254.3*262.131*23
Pregledni članak
Primljeno:
20. studenoga 2014.
Prihvaćeno:
13. prosinca 2014.

Sažetak: Autor u članku promišlja o temi svećeništva i radosti, nadahnjujući se mislima pape Franje iz apostolske pobudnice *Evangelii gaudium*, ali i promišljanjima drugih autora, osobito njemačkoga teologa Waltera Kaspera. Nakon uvodne analize suvremenoga konteksta u kojem se svećenik nalazi i živi, autor ukazuje na zaprjeke radosti u svećeničkom životu. Nakon toga ukazuje na putove koji mogu voditi prema obnovi iskustva radosti. Riječ je o putu susreta i prijateljstva s Isusom Kristom, osobito kroz susret s riječju Božjom i slavljenjem euharistije, te o putu izgradnje svećeničke duhovnosti. Autor nadalje ukazuje i na važnost svjedočenja i navještanja evanđelja, te na lik svećenika kao čovjeka radosti, nade i humora.

Ključne riječi: radost, svećeništvo, iskustvo, navještaj, svjedočanstvo.

1. Uvod

U ovom radu želimo razmišljati o svećeniku i o radosti spasenja koju je svećenik pozvan iskusiti, svjedočiti i naviještati. Kršćanstvo i evanđelje predstavljaju Radosnu vijest, događaj spasenja, susret između Boga i čovjeka koji ima za cilj donijeti radost, probuditi nadu, dati smisao i smjer životu. To vrijedi za svakog kršćanina, a osobito vrijedi za svećenika, koji je pozvan uvijek iznova obnavljati iskustvo kršćanske radosti.

Ovaj će se članak nadahnjivati mislima pape Franje iz apostolske pobudnice *Evangelii gaudium*, ali i promišljanjima drugih autora, osobito njemačkoga teologa Waltera Kaspera, ukazujući prije svega na važnost osobnoga iskustva vjere, radosti i nade, a onda, i na važnost svjedočenja i navještaja evanđelja.

Osobno iskustvo vjere i radosti prvi je i temeljni korak, nakon kojega može uslijediti navještaj Radosne vijesti. Od iznimne je važnosti, dakle, iskustvo pa tek onda navještaj,

* Doc. dr. sc. Davor Vuković,
Katolički bogoslovni fakultet
u Đakovu Sveučilišta J. J.
Strossmayera u Osijeku,
P. Preradovića 17, 31400
Đakovo, Hrvatska,
dav.vuk@gmail.com

jer navještaj Radosne vijesti, kojemu ne prethodi osobno iskustvo, ostaje hladan, suhoparan, bez učinka. Iako kršćanski događaj spasenja ne ovisi o osobnom iskustvu, nadilazi ga i nije njime uvjetovan, ipak prenošenje i naviještanje Radosne vijesti teško je moguće ako kod navjestitelja, u ovom slučaju svećenika (biskupa ili prezbitera) nije rodilo iskustvom radosti. Svećenički život i zvanje nije poput nekog tehničkoga ili mehaničkoga posla koji čovjek može dobro odraditi, iako nije osobno involviran u taj posao, primjerice rad radnika u nekoj tvornici ili administratora u uredu. U takvim slučajevima rezultati mogu biti solidni, iako je radnik osobno distanciran od objekta rada, odnosno subjekt i objekt ne moraju biti egzistencijalno prožeti i uključeni, iako će i u takvim slučajevima rezultati rada biti bolji ukoliko radnik voli svoj posao i ukoliko mu je stalo. U svećeničkom životu, pak, osobna uključenost odnosno egzistencijalno prožimanje svećenika i evanđelja od ključne je važnosti bez koje nema velikog smisla ni sam svećenički život, ni njegovo djelovanje i nastojanje.

Pokušat ćemo također ukazati i na neke zapreke koje stoje na putu unutarnjega i osobnoga iskustva evanđelja, te na korake koji mogu dovesti do ponovnoga iskustva kršćanske vjere, a onda i do iskustva radosti. Nakon toga ćemo zastati na temi svjedočenja i naviještanja evanđelja, te na temi svećeništva u svjetlu nade, radosti i humora. Na koncu ćemo ponuditi određene zaključne misli.

2. Suvremeni svijet

Pogledajmo najprije kakva je situacija u kojoj živi i djeluje svećenik u suvremenom svijetu. Svećenik, a i Crkva u cjelini, nalaze se u svijetu koji je obilježen kompleksnim procesom stalnih socio-kulturalnih mijenjanja i preobražavanja na svim razinama života. Sve je u promjeni, pokretu, dinamici te malo toga ostavlja dojam trajnosti i stabilnosti. U takvoj dinamici promjene, samorazumijevanje svećenika i razumijevanje od strane okoline postalo je nesigurno i nejasno u mnogim vidovima, upravo kao što su i služba, zadaća i način života svećenika radikalno stavljeni u pitanje.¹ Sami svećenici sve jasnije i sve bolje osjećaju tu promjenu, te su sve veće nejasnoće koje onda rađaju osjećajem malodušnosti, obeshrabrenosti, tjeskobe. Svećenik, međutim, koji je obeshrabren i razočaran, teško može biti radostan.

Javlja se također, i iznova postavlja u novim suvremenim okolnostima, pitanje o biti i identitetu svećeničke službe, odnosno svećeništva kao takva. Opasnost je naime da svećenik postane ekonomist, političar, menadžer, arhitekt, građevinar, poljo-

¹ Usp. W. KASPER, *Servitori della gioia. Esistenza sacerdotale – servizio sacerdotale*, Brescia, Queriniana, 2007., str. 9.

privrednik, socijalni radnik, itd. Na ovaj problem zanimljivo ukazuje riječki teolog Milan Špehar: »*Menagement* je ušao i u Crkvu i mnoge dušobrižnike pretvorio u duhovne *menagere* i funkcionare. [...] Mi, imamo dakle, i političara, i ekonomista, i *menagera* u izobilju. Nijedan svećenik to ne treba i ne smije biti. Dovoljno je da on bude autentičan Božji čovjek koji ljudima ne će ponavljati ono što oni bolje od njega znaju, nego će im – na temelju svojega poslanja i osobnoga iskustva – govoriti o Bogu.«²

Uočavamo kako je istaknuta važnost identiteta i orijentacije svećeništva, ali i osobnoga iskustva na temelju kojega svećenik živi i djeluje. Kriza smisla i identiteta, a onda, posljedično, i nedostatak radosti u življenju svećeništva, događa se kada se ne živi na tragu onoga izvornog i bitnog što čini svećenički život i poslanje. Kriza, međutim, nije isključivo negativan fenomen³, nego predstavlja i novu mogućnost, priliku, izazov. Kriza tako ima obilježje *kairósa*, odnosno jedinstvenoga trenutka koji, možda neugodan i bolan, predstavlja novu priliku da se pročisti pogled te se ponovno uvidi što je temeljno i bitno u vlastitom životu i pozivu. U ovoj novoj situaciji, dakle, otvara se mogućnost povratka na izvore, odnosno na sržne i temeljne vrijednosti svećeništva i svećeničke službe.

3. Zaprjeke iskustvu radosti

U ovom kontekstu, ukazali bismo na neke situacije koje su uzroci krize, te zaprjeka iskustvu radosti u svećeničkom životu. Papa Franjo u apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium* ističe: »Ima kršćana čiji život izgleda kao korizma bez Uskrsa.«⁴ Ima, zacijelo, kršćana, pa i svećenika, koji se osjećaju praznima, žalosnima, usamljenima, koji se s mukom i tjeskobom ustaju i liježu, koji ne osjećaju radost i zadovoljstvo vlastitim životom.

Ovdje želimo ukazati na određena stanja i fenomene koji mogu biti nemale zaprjeke iskustvu i naviještanju Radosne vijesti. Pritom ćemo, među ostalim, istaknuti

² M. ŠPEHAR, Svećenik između evanđelja i izazova suvremenosti. Od apologetike prema antropologiji, u: *Bogoslovska smotra* 68(1997.), str. 278.-281.

³ Walter Kasper tumači krizu u njezinu originalnom značenju (grč. *krisis* – odluka, odlučivanje, razlučivanje, kušnja), koji ne ukazuje jednostavno slom ili katastrofu, nego naprotiv označuje situaciju promjene i zaokreta u kojem treba donijeti odluku. Stoga treba pojmiti i percipirati krizu kao izazov, kao *kairós*, odnosno kao situaciju povjerenju i danu nam od Boga, koju trebamo prihvatiti i s njom se suočiti. U ovoj novoj situaciji, dakle, prilika je za svećeništvo da, prolazeći kroz krizu, iz nje iziđe obnovljeno, zanosnije, radosnije. Usp. W. KASPER, *Servitori della gioia. Esistenza sacerdotale – servizio sacerdotale*, str. 10.

⁴ FRANJO, *Evangelii gaudium – Radost evanđelja. Apostolska pobudnica biskupima, prezbiterima i đakonima, posvećenim osobama i svim vjernicima laicima o naviještanju evanđelja u današnjem svijetu* (24. XI. 2013.), Zagreb, KS, 2013., br. 6 (= EG).

i neke misli pape Franje koji govori o iskušenjima koja, osobito danas, pogađaju pastoralne djelatnike i svećenike.

3.1. UMOR I ZASIĆENOST

Svećenički život i zvanje, iako ima svoj temelj i ishodište u božanskom pozivu, ipak ostaje obilježeno ljudskošću i ograničenošću. A s vremenom svako zvanje i aktivnost koju čovjek obavlja i živi ostavlja tragove umora i zasićenosti. Tako, primjerice, dugogodišnje obavljanje župničke ili neke druge crkvene službe, ukoliko se ono vrši ozbiljno i savjesno, sa svim različitim vidovima koje župnička, odnosno crkvena služba uključuje, može dovesti do umora i zasićenosti. Ovdje valja ukazati i na opterećenost pojedinih svećenika rascjepkanim i raznolikim službama, koje itekako mogu iscrpiti, osobito ukoliko se nastoje kvalitetno i savjesno obaviti. Tako imamo situaciju iscrpljenosti, pa i psihofizičkih bolesti pojedinih (često i mladih) svećenika, kao i slučajeve gubitka volje i motivacije, odnosno sve učestalijeg fenomena sagorijevanja (*burn-outa*),⁵ i u društvu općenito, a i u Crkvi. Mnogi svećenici tako sa sumnjom i tjeskobom gledaju na svoj svećenički život, te imaju dojam da je njihova služba razlomljena na mnoštvo obveza i zadataka. Ovdje valja ukazati i na situaciju sve izraženijeg manjka svećenika, i u našoj Nadiskupiji, ali i u Crkvi u Hrvatskoj u cjelini, dok službe ostaju iste, čak se umnažaju, te raspodjeljuju na postojeći kadar. Očito je dakle da će sve manji broj svećenika biti sve više opterećen i umorniji, ukoliko se ne promisle nove mogućnosti, osobito u vidu profesionalnoga angažiranja vjernika i teologa laika.

3.2. AKTIVIZAM

Javlja se nadalje u Crkvi opasnost aktivizma, brojnih planova i programa, aktivnosti i događanja, službi i obveza, sjednica i sastanaka. Walter Kasper, koji je među ostalim službama, upravljao kao biskup deset godina (1989.-1999.) biskupijom Rottenburg-Stuttgart, ističe kako se mnogi svećenici žale da su danas rastrgani između raznih obveza. A rastrganost obvezama i pretjerani aktivizam rađa tjeskobom, napetošću i uklanja radost iz života svećenika. Stoga je za svećenika opasnost da postane birokrat, moderator ili organizator.⁶ Kasper nadalje ukazuje kako je jasno da bez plana i organizacije, stvari ne funkcioniraju na bilo kojem području ljudskoga djelovanja, ali gomilanje crkveno-pastoralnih sjednica i zasjedanja postaje zaprjeka svećeniku u posvećivanju autentičnom pastoralnom radu s

⁵ O sindromu izgaranja (*burn out sindrom*) zanimljive podatke nalazimo u novijim istraživanjima autorice Maje Jakšić. Usp. M. JAKŠIĆ, *Sindrom izgaranja na radnome mjestu. Burn out sindrom*, Đakovo, Biblioteka Diacovensia, 2014.; usp. M. JAKŠIĆ, »Izgaranje« u pomažućim profesijama, u: *Vjesnik Đakovačko-osječke nadbiskupije i Srijemske biskupije* 143 (2015.), str. 46.-47.

⁶ Usp. W. KASPER, *Servitori della gioia. Esistenza sacerdotale – servizio sacerdotale*, str. 94.-96.

konkretnim ljudima i može onemogućiti pružanje osobnoga svjedočanstva vjere i zauzetosti.⁷

Važno je stoga uvijek iznova tražiti vrijeme i prostor za osamu, molitvu, mir, kontemplaciju, kako bi se obnovilo i utvrdilo osobno iskustvo vjere, a onda to iskustvo i dalje svjedočilo i prenosilo u svećeničkom životu i pastoralnom radu. Pritom je od nemale važnosti i kvalitetan odmor i obnova snaga. Sam papa Franjo ističe: »Svjestan sam da trebamo stvarati prikladne prostore gdje će se pastoralnim djelatnicima pomagati i gdje će se oporavljati, mjesta u kojima će obnavljati svoju vjeru u Isusa raspetoga i uskrsloga, u kojima će moći podijeliti najdublja pitanja i svakodnevne brige, u kojima će vlastiti život i nadu promotriti u svjetlu evanđelja, da bi prema dobru i ljepoti usmjerili vlastite pojedinačne i društvene izbore.« (EG, br. 77).

Vidimo kako i papa Franjo ističe važnost uvjeta i prostora u kojima će se svećenici moći oporaviti, u kojima će se ozbiljno uzeti u obzir njihovo iskustvo i situacija, koji će moći podijeliti svoje brige, probleme i pitanja.

3.3. RELATIVIZAM, SEKULARIZAM I KOMPLEKS MANJE VRIJEDNOSTI

Živimo u svijetu koji relativizira važnost svećeničkoga poslanja i zvanja. Suvremena medijska kultura i opće društveno, sekularizirano ozračje šire nepovjerenje prema Crkvi i njezinu djelovanju, stvarajući osobito negativnu sliku o katoličkom svećeniku. To ima za posljedicu da se kod svećenika može javiti kompleks manje vrijednosti, ali i relativiziranje vlastitoga svećeničkoga identiteta i uvjerenja. Pritom svećenik može postati nesretan s onim što jest i s onim što radi, a radost zvanja i poslanja može biti ugrožena svojevrsnom opsjednutošću da bude poput svih drugih, da radi što i drugi rade i da ima sve što imaju i drugi (usp. EG, br. 79). Ova opasnost relativiziranja vlastitoga zvanja i identiteta u velikoj je mjeri uvjetovana sekularizmom i sekulariziranim ozračjem u suvremenom društvu. U takvom ambijentu nastaje otklon od onog bitnog svećeničkoga: prezbiter se sve više udaljava od svojeg svećeničkoga identiteta, postaje sve manje svet, sakralan, molitelj, pobožan, Božji, a postaje sve više svjetovan, profan, običan, svakodnevni, baveći se pritom sve više svjetovnim poslovima i djelatnostima, njegujući svjetovni stil života, odijevanja i ponašanja, živeći u različitim vidovima svojega života svjetovno. Opasnost svjetov-

⁷ Kasper se u svojoj kritici poziva i na samog Isusa Krista koji nije rekao »sjedite i planirajte, nego idite i propovijedajte!« Usp. *isto*, str. 95.-96. Na drugom mjestu njemački teolog također ističe da Crkva u suvremenom svijetu mora postati duhovnija i pobožnija. Naime, bez unutarnje obnove, crkveno poslanje u svijetu vrlo brzo može postati »bezdušni grozničavi akcionizam, koji pravu čovjekovu nadu ostavlja neispunjenom i zato u konačnici razočarava«. W. KASPER, *Crkva Isusa Krista. Ekleziološki spisi*, Zagreb, KS, 2013., str. 123.

nosti i posvjetovljenja svećenika tako je danas zasigurno među velikim iskušenjima za autentičan svećenički život.

3.4. DUHOVNA SVJETOVNOST

Osim spomenutoga vida svjetovnosti, papa Franjo ukazuje na opasnost tzv. duhovne svjetovnosti. Riječ je o suptilnom nastojanju oko vlastite slave i dobrobiti, koje je teže primjetljivo, često zaodjenuto velom svetosti i pobožnosti. Duhovna svjetovnost, koja se skriva iza privida pobožnosti ili čak ljubavi prema Crkvi, sastoji se u traženju ne Gospodinove slave, nego slave ljudske i osobne dobrobiti (usp. EG, br. 93). Duhovna svjetovnost poprima razne oblike, često je vezana uz pomno njegovan privid, nije uvijek praćena javnim grijesima i izvana sve izgleda ispravno. Za razliku od ove prve, nazovimo je izvanjske ili svjetovne svjetovnosti, ova druga, duhovna, zaodjenuta je često u raskošnu stalešku i liturgijsku crkvenu odjeću, izvanjski perfekcionizam i moralizam, zahtjevnost i strogost, najčešće prema drugima, te u općenito klerikaliziran stil života, ponašanja, odijevanja i djelovanja. Ističe tako papa Franjo da se kod nekih pastoralnih djelatnika duhovna svjetovnost očituje kao razmetljiva briga za bogoslužje, učenje i ugled Crkve, ali bez ikakve brige za stvarno ucjepljivanje evanđelja u Božji narod i u konkretne potrebe sadašnjega trenutka. Kod drugih se duhovna svjetovnost krije iza očaranosti društvenim i političkim postignućima, odnosno iza uznositosti postignutošću zavidnih praktičnih crkvenih rezultata (usp. EG, br. 95). Duhovna svjetovnost tako je bliska slavohlepnosti i želji za crkvenom moći, ugledom, položajima i titulama, koje onemogućuje iskrenu unutarnju radost.

U ovom kontekstu valja ukazati i na opasnost, upravo razornost, klerikalizma i karijerizma koji se mogu uvući u svećenička srca i odnose. I papa Benedikt XVI., neposredno prije odreknuća od službe, nije propustio prigodu upozoriti na problem karijerizma, unutarnjih podjela, individualizama, sebičnosti i suparništva koji iznakažuju lice Crkve.⁸ Uočavamo kako i papa Benedikt XVI. i papa Franjo snažno i nedvosmisleno ukazuju na anomalije koje se mogu uvući u Crkvu, osobito među svećenike.

Papa Franjo također ukazuje na opasnost lijenosti i mlitavosti u koje može upasti svećenik, te stanja pesimizma i malodušja, koja imaju različite uzroke. Tu je nadalje i napast zavisti i ljubomore među svećenicima, razni oblici mržnje, podjele, klevećanja, ocrnjivanja, osvete, želje za nametanjem vlastitih ideja po svaku cijenu (usp. EG, br. 96.-100.). Sve ove napasti i stanja udaljuju svećenika i od evanđelja, i od radosti koju evanđelje donosi.

⁸ Usp. BENEDIKT XVI., *Homilija na Pepelnicu*, 13. 2. 2013.

Na koncu možemo istaknuti da je među opasnostima za svećenički život zaborav i zanemarivanje osobne molitve, pobožnosti, časoslova, čitanja i razmatranja Božje riječi, meditacije, kontemplacije što onda vodi duhovnoj praznini i žalosti, a u krajnjim slučajevima uzrokuje duhovno umiranje i gubitak vjere.

4. Put prema iskustvu radosti

Nakon što smo ukazali na iskušenja i opasnosti koje stoje pred svećenikom i njegovim djelovanjem, ostaje sada vidjeti što nam je činiti, odnosno kako iskusiti radost evanđelja i kršćanske vjere. Ovdje ćemo ukazati na neke teme i smjernice koje se mogu činiti poznatima i samorazumljivima, ali smatramo da na njih vrijedi uvijek iznova ukazivati, jer su dobro poznat put prema istinskom smislu i radosti svećeništva.

4.1. SUSRET I PRIJATELJSTVO S ISUSOM KRISTOM

U središtu kršćanstva stoji osoba Isusa Krista. U njemu se nalazi temelj i izvor svećeničke službe, te punina istine kršćanske vjere koja u sebi uključuje sve ostale istine i u isto vrijeme u sebi otvara i sadrži istinu o identitetu i službi svećenika.⁹ U središtu kršćanstva, dakle, nije ideja, plan ili strategija, nego osoba Isusa Krista. Svoj najdublji smisao svećeništvo nalazi upravo u Isusu Kristu i u intimnoj povezanosti s njim. U takvom intimnomu odnosu, tj. u iskustvu prijateljstva i blizine Božje, svećenik može biti radostan i ispunjen čovjek, te kao takav, sposoban drugima posredovati, svjedočiti i naviještati vlastito iskustvo *božanske* radosti.

Svećenik je u službi Isusa Krista, njegov službenik, ali istovremeno on postaje i prijatelj Isusa Krista. »Više vas ne zovem slugama jer sluga ne zna što radi njegov gospodar; vas sam nazvao prijateljima jer vam priopćih sve što sam čuo od Oca svojega« (Iv 15, 15). Prijateljstvo s Isusom Kristom može biti i svojevrsni *ključ* za rješenje današnjih problema mnogih svećenika koji gledaju sa sumnjom na svoj svećenički život i koji imaju dojam da je njihova služba rascjepkana u mnoštvo nepodnošljivih obveza i zadataka koji prijete da ga zaguše¹⁰.

Među privilegiranim mjestima, na kojima možemo susresti živoga, osobnoga i *prijateljskoga* Boga jest riječ Božja zapisana u Svetom pismu. Čitanjem, meditiranjem i razmatranjem riječi Svetoga pisma, osobito riječi evanđelja, dolazimo do jačanja i obnavljanja iskustva vjere, a onda i do radosti koja iz vjere proizlazi. Tu se jača i

⁹ Usp. W. KASPER, *Natura e missione del prete. Riflessioni sul futuro del ministero presbiterale*, u: *Orientamenti della fede per il futuro*, Brescia, Queriniana, 1980., str. 109.-110.

¹⁰ Usp. isto, str. 111.-112.; usp. W. KASPER, *Servitori della gioia. Esistenza sacerdotale – servizio sacerdotale*, str. 25.-27.

osnažuje prijateljivanje s Kristom, tu se rađa i raste radost vjere te utvrđuje smisao svećeničkoga života.

Prijateljstvo s Kristom Isusom posljednji je i najdublji motiv koji ohrabruje da se postane svećenikom te koji podržava i hrani cijeli svećenički život. Svećenički život stoga može doći do svojega istinskog identiteta i punoga smisla samo ako je usmjeren na ovu esencijalnu jezgru; samo ako polazeći od Isusa Krista, zajedništva i prijateljstva s njim, nalazi nit vodilju svojega života, odnosno nit koja ujedinjuje i spaja sve njegove obveze i aktivnosti. U tom smislu od presudne je važnosti dubok i intimni odnos s Bogom, podržavan molitvom, meditacijom i razmatranjem, u kojem se dolazi do jasnoće o identitetu svećenika i do jasnoće o njegovoj službi, a onda i do istinske radosti.

Usko vezano uz Božju riječ i molitvu jest i *slavljenje euharistije*. Svećenik je službenik sakramenata, te u prvom redu službenik sakramenta euharistije. Svećeništvo i euharistija intimno su ujedinjeni i u tom jedinstvu nalaze svoj ujedinjujući moment sve ostale zadaće.¹¹ U euharistiji se nalazi središte života i djelovanja svećenika.

U ovom kontekstu nije nevažno kako se pristupa slavljenju svete mise, odnosno euharistijskom slavlju. Ukoliko se euharistijsko slavlje odrađuje i obavlja, tehnički i na brzinu, bez volje i svijesti da je ono događaj spasenja ovdje i sada, izvor duhovne snage i egzistencijalna hrana duši, tada ono puno teže uspijeva u srcu svećenika roditi i rađati živim iskustvom, donositi plodove u konkretnom svećeničkomu životu.

Euharistija i njezino slavljenje trebalo bi biti središte i srce cjelokupne svećeničke aktivnosti. Sve zadaće i obveze svećenika usmjerene su zapravo prema euharistiji ili pak iz nje izviru. Euharistija je tako središte svećeničkoga identiteta i jedino u njezinu svjetlu sav svećenički život i djelovanje dobiva svoj smisao i daje radost svećeničkom postojanju.

Istaknuli smo neke putove koji mogu voditi prema obnovi iskustva radosti, iako oni ne isključuju i razne druge putove koji hrane svećenički život i daju mu smisao. To su, dakle, susret s trojedinim, živim i osobnim Bogom u raznolikim oblicima osobne molitve; susret s trojedinim Bogom u riječi koja je zapisana u Svetom pismu, koja je živa i djelotvorna, u kojoj je Bog na otajstven način prisutan i koji se otvara molitelju, te susret s trojedinim Bogom u euharistiji, koja je uvijek novo i životno uprisutnjenje kršćanskoga otajstva spasenja.

¹¹ Usp. W. KASPER, *Il ministero sacerdotale. Gesù Cristo come capo della Chiesa*, u: W. KASPER, *Teologia e Chiesa 2*, Brescia, Queriniana, 2001., str. 144.-146.; usp. W. KASPER, *Natura e missione del prete. Riflessioni sul futuro del ministero presbiterale*, str. 114.-115.

U ovom kontekstu smatramo vrijednim istaknuti da je, osim *prijateljevanja* s Isusom Kristom, za svećenika od izuzetne važnosti zajedništvo i prijateljstvo s braćom svećenicima, ali i s ostalim vjernicima. Konkretna i opipljiva prijateljstva čuvaju svećenika od izoliranosti i samoće; čuvaju ga od opasnosti da upadne u nekakav irealan svijet, dalek od stvarnoga života te od konkretnih radosti i žalosti današnjega čovjeka. Takva prijateljstva unose toplinu, ljudskost, jednostavnost i radost u svećenički život.

Mogli bismo, dakle, zaključiti kako se put prema iskustvu radosti i smislenosti svećeničkoga života nalazi u obnovi iskustva prijateljevanja i zajedništva sa živim Bogom. Njega pak možemo uvijek iznova nalaziti, s njim *prijateljevati*, u susretu sa živom i djelotvornom Božjom riječju u Svetom pismu, slavljenjem euharistije i blagovanjem Tijela Kristova, te osobnom molitvom i razmatranjem u kojem razvijamo tihi i plodni dijalog sa živim Bogom, kojim se svećeničko srce ispunja radošću i smislom.

4.2. SVEĆENIČKA DUHOVNOST

U osobnom i prijateljskom susretu s Bogom Isusa Krista oblikuje se svećenička duhovnost, odnosno duhovni život svećenika. Duhovnost koju je svećenik pozvan izgrađivati i od nje živjeti u uskoj je povezanosti s razmatranjem Božje riječi, s osobnom molitvom i sa slavljenjem euharistije. U tom smislu možemo reći da duhovnost nije nešto statično, suhoparno ili tek skup nekakvih vježbi i praksi, već pretpostavlja osobni susret s Kristom i život u svjetlu odnosa s njim. Susret i odnos s osobnim, živim i trojedinim Bogom Isusa Krista, koji nadahnjuje i podržava upravo Duh Oca i Sina, čini bit kršćanske duhovnosti.

Svećenik će dakle, moći biti radostan i ispunjen svećenik, samo ako je prožet Isusom Kristom i ako živi i djeluje u snazi njegova Duha. Svećenik je stoga pozvan biti otvoren i raspoloživ za Duh Isusa Krista, čineći tako prisutnim osobu i djelo Isusa Krista sada i ovdje, usred ljudske povijesti.¹²

Svećeništvo naime jest duboko označeno prisutnošću Krista i njegova Duha. Kao takvo, ono mora odražavati Krista i Duha Svetoga u svojem konkretnom ostvarenju. Riječ je, naime, o tom da svećenički život i služenje mora odražavati temeljni Isusov stav, a taj je da on nije došao biti služen, već služiti. Tako bi se trebali ponašati i njegovi učenici (usp. Mk 10, 42-45). Upravo stoga službenici Kristovi, odnosno biskupi i prezbiteri prije svega, ne smiju izvršavati i živjeti karizmu svoje službe s prepotencijom i egoistično,¹³ nego je shvaćati kao i sve ostale darove, upravo u

¹² Usp. W. KASPER, *Natura e missione del prete. Riflessioni sul futuro del ministero presbiterale*, str. 120.

¹³ Usp. W. KASPER, *Servitori della gioia. Esistenza sacerdotale – servizio sacerdotale*, str. 76.

službi izgradnja zajednice (usp. 1 Kor 12, 7; Ef 4, 12). Ne smiju biti gospodari vjere nego službenici radosti (usp. 2 Kor 1, 24). Prezbiteri su i biskupi, dakle, bitno duhovne osobe i pozvani su tu duhovnost izgrađivati te shvaćati svoje poslanje kao služenje u ljubavi i poniznosti.

Upravo iz duhovne dimenzije svećeničke službe proizlazi da svećenik treba biti duhovan čovjek. Svećenik je, kao duhovan čovjek, pozvan stoga ulagati vrijeme i energiju upravo u rast i produbljenje vlastite duhovnosti, prijateljstva s Kristom, hraniti se molitvom, meditacijom, promišljanjem te tako biti otvoren za Duha Božjega koji daje uvijek novu snagu, istinsku radost i utvrđuje smisao vlastitoga poslanja.

Usko povezano s temom prijateljstva i duhovnosti jest iskustvo ljubljenosti, odnosno kršćansko razumijevanje ljubavi: ljubiti Boga svim svojim srcem i iznad svega i ljubiti bližnjega kao samoga sebe (usp. Mk 12, 29-31). Ova temeljna zapovijed, koja u sebi obuhvaća sve ostale, povezana je s istinom koju nam je Krist objavio, a to je da je Bog ljubav i da nas je on prvi ljubio. Upravo iz te ljubavi izvire i u njoj je uronjeno i prijateljstvo koje nam Isus nudi, a iz te božanske ljubavi izvire i zapovijed: Ljubite jedni druge kao što sam ja vas ljubio (usp. Iv 15, 12). Temeljna Kristova zapovijed ljubavi poziva dakle kršćanina, a onda još više svećenika, da se preda i daje osvajati Božjom ljubavlju objavljenoj u Isusu Kristu, te da odgovori na poziv prijateljavanja s Bogom koje onda čini od svećenika i prijatelja ljudima i službenika radosti.¹⁴

Kršćanska i svećenička egzistencija označuje, dakle, postojanje koje izlazi iz sebe i usmjerava se drugomu. Riječ je o postojanju iz ljubavi i u ljubavi, koje nije i ne smije biti zatvoreno u sebe: ono nadilazi vlastiti egoizam i sebi ljublje te se otvara Bogu i čovjeku. Takvo postojanje – utemeljeno u Božjoj ljubavi, u otklonu od sebe i u dinamici neprestana izlaženja iz sebe, te u otvorenosti prema Bogu i drugima – čini važnu dimenziju kršćanske duhovnosti, te predstavlja put prema radosti i prema ispunjenju u življenju svećeničke službe.

5. Svjedočenje i naviještanje evanđelja

Nakon razmišljanja o putovima prema obnovi iskustva kršćanske radosti, ukazat ćemo na važnost svjedočenja i naviještanja evanđelja. U središtu života Isusa Krista i njegovih učenika u prvom planu stoji upravo svjedočenje i naviještanje evanđelja. Sam Krist smatra se svjedokom i navjestiteljem radosti kojega su proroci navijestili (usp. Iz 52, 7). Također u središtu misije apostola stoji zadaća svjedočenja i naviještanja: »Podite po svem svijetu, propovijedajte evanđelje svemu stvorenju« (Mk

¹⁴ Usp. *isto*, str. 30.-35.

16, 15; usp. Mt 28, 19; usp. Lk 24, 47; usp. Dj 1, 8). Kristov misijski i evangelizacijski nalog jednako je važan i aktualan i u suvremenom svijetu.

5.1. SVJEDOČANSTVO RADOSTI

Svjedočenje vlastitim životom, stilom, ponašanjem i djelima jest važan korak u evangelizaciji. Još je Pavao VI. u *Evangelii nuntiandi* posvijestio da suvremeni čovjek radije sluša svjedoke nego učitelje, a ako sluša učitelje, sluša ih zato što su svjedoci.¹⁵ U kontekstu ovoga rada ističemo kako je nezamjenjiva važnost svećeničkoga svjedočanstva u različitim susretima, kako onim planiranim, u crkvenom ambijentu, tako i u onim spontanima i neformalnim situacijama; bilo u crkvenom, bilo u obiteljsko-društvenom ambijentu. U takvim susretima otvara se prostor i mogućnost da svojom prisutnošću svećenik bude svjedok blizine, utjehe, radosti, jednostavnosti, dobrote, milosrđa, blagosti i Božje ljubavi. Osobito se čini to važnim danas, kada primjećujemo da neki ustaljeni pastoralni oblici teško prolaze, kada vjernike sve teže *dobivamo* u crkvenim prostorima, nego ih moramo potražiti, dohvatiti u njihovoj situaciji i iskustvu. Riječ je o novim okolnostima kada rad s velikim grupama i u velikim prostorima ne prolazi, nego se mora čovjeka osobno dohvatiti, u osobnom susretu i kontaktu, bilo da se radi o susretu s redovitim i praktičnim vjernicima, bilo o susretu s onima na rubu, perifernima, bilo o susretu s nekršćanima, agnosticima ili ateistima. U takvim osobnim susretima i osobnim svjedočanstvom ostvaruje se važan evangelizacijski korak. Dakako da se u samom svjedočanstvu ne iscrpljuje zadaća (nove) evangelizacije, ali svjedočenje, pogotovo ono neposredno i svakodnevno, ima važnu i nezaobilaznu ulogu, te je važan preduvjet da bi uspjeli sljedeći evangelizacijski koraci, kao što su naviještanje, kateheza i pastoral.

Neupitna je, dakle, važnost svjedočenja radosti: biti radostan u susretu s ljudima, vjernicima i nevjernicima, doticati ljude svojom radošću, osobito u ovom našem ozračju, u kojem sve više susrećemo ljude, pa i vjernike, ispunjene pesimizmom, malodušjem i tjeskobom. Dakako, radost nije tek u banalnom veselju ili površnoj duhovitosti, niti mora biti uvijek izvanjski vidljiva, ali istinski radostan svećenik mora na određeni način privlačiti, odnosno radost ne može ne zračiti iz njega.

I papa Franjo ističe da se radost ne izražava uvijek na isti način u svim životnim okolnostima, posebice u časovima kada čovjeka snađe velika nevolja. Radost prolazi prilagodbe i mijene, ali uvijek ostaje, odnosno trebala bi ostati, bar poput tračka svjetla koje izbija iz našega osobnog uvjerenja da smo, bez obzira na sve, beskrajno ljubljani (usp. EG, br. 6).

¹⁵ Usp. PAPA PAVAO VI., *Evangelii nuntiandi*. Apostolski nagovor o evangelizaciji u suvremenom svijetu (8. XII. 1975.), Zagreb, KS, 1976., br. 42.

Svećenik je, dakle, pozvan uvijek iznova obnavljati iskustvo radosti, koja proizlazi iz susreta s evanđeljem i s Kristom, i to radi sebe i radi smisla vlastitoga svećeništva, ali i radi drugih kršćana, kao i svih ljudi kojima je poslan biti svjedok radosti, utjehe i nade koju daje uskršli Krist i evanđelje.

5.2. NAVJEŠTAJ RADOSTI

Svećenik je pozvan svjedočiti, ali i naviještati evanđelje. U samoj biti i značenju evanđelja stoji da je ono radosna i vesela vijest koja se temelji na Božjem zahvatu u čovjekov život i povijest, na spasenju ostvarenom u Kristu Isusu, koje oslobađa od strahova i žalosti, te osposobljuje za radost i ljubav, daje snagu i smisao životu.

Stoga propovijed i navještaj evanđelja moraju imati u prvom planu temeljne sadržaje kršćanske vjere: ostali sadržaji i teme, koje mogu i moraju biti dio propovijedanja, postaju razumljivi samo ukoliko se polazi od temelja. Propovijedanje se stoga ne smije svesti samo na naglašavanje onoga što je zabranjeno te biti isključivo negativno intonirano: zapovijedi, zabrane i prijetnje mogu samo dodatno sputati i udaljiti čovjeka od Boga, jer zabrana i zakon bez Kristove milosti postaje pretežak teret za čovjeka.¹⁶ Samo evanđelje (radosna, pozitivna vijest) oslobađa i osposobljuje za ljubav i za vršenje djela ljubavi. Stoga propovijedanje i navještanje mora u prvom redu i prije svega govoriti o pozitivnom izboru vjere, o dubokoj unutarnjoj ljepoti vjere i života u svjetlu kršćanske vjere.¹⁷

Kršćanska propovijed i navještaj, koji polaze od pozitivnih, lijepih i radosnih vrijednosti evanđelja, mogu zadiviti, očarati, ispuniti srce radošću te potaknuti slušatelja na život u skladu s evanđeljem. Zadaća svećenika jest u navještanju zdrave i dobre Božje vijesti, odnosno kršćanske poruke radosti, nade i ljepote evanđelja, osobito u ovom našem suvremenom ozračju u kojem smo obasuti negativnim vijestima, katastrofičnim i pesimističnim prognozama i događajima, medijskim žutilom i crnilom, skandalima i tračevima. Upravo u takvom tužnom i razočaranom svijetu potrebna je radosna i očaravajuća Božja poruka spasenja i ljubavi.

Čini nam se, na tom tragu, da ponekad, umjesto Radosne vijesti i evanđeoskih tema, sadržaj svećeničkoga (prezbiterškoga, ali i biskupskoga) crkvenog navještanja i propovijedanja postaju prepiranja i razračunavanja s vjernicima, ali i s političkim i društvenim strukturama, te sa stavovima pojedinih političkih elita. Tako se ponekad stekne dojam da smo u stalnoj borbi s nekim, da nemamo što ponuditi – Radosnu vijest i poruku spasenja – nego da se neprestano branimo ili prepiremo, bavimo dnevno-političkim, a ne evanđeoskim temama. Osobito tako zna biti za

¹⁶ Usp. W. KASPER, *Servitori della gioia. Esistenza sacerdotale – servizio sacerdotale*, str. 106.-107.

¹⁷ Usp. *isto*.

velike blagdane, poglavito za Božić, Uskrs, Veliku Gospu, kada kao da u prvi plan dođe *negativni* vid: razračunavanje s političkim strukturama i medijima ili kritiziranje i moraliziranje okupljenim vjernicima, a ne *pozitivni* aspekt: navještaj riječi Božje i evanđelja, osobito s ciljem da u ljudima probudi vjeru, nadu, radost. Opasnost je, dakle, da iz kršćanskoga navještaja nestane njegova osnovna nit vodilja: navještaj Krista uskrsloga i raspetoga. Ne znači pritom da svaka propovijed ili navještaj mora imati za temu temeljne istine kršćanske vjere, ali svakako uvijek treba polaziti od sadržaja kršćanske vjere i od Božje riječi, te voditi jačanju vjere i životu u vjeri.

U Novom zavjetu Bog se u punini objavljuje kao Bog koji ljubi i koji je ljubav (usp. 1 Iv 4, 8.16). Ljubav je ta koja tjera strah, koja daje smisao i život. Spoznaja da se nalazimo u ljubavi Božjoj i da smo od njega ljubljeni rastjeruje tjeskobu, tamu, nesi-gurnost, osjećaj napuštenosti, daje smisao postojanju odnosno ljudskoj, kršćanskoj i svećeničkoj egzistenciji.¹⁸ Propovijedati riječ Božju znači, dakle, nuditi čovjeku dostojanstvo, oslonac, smisao, utjehu i ljubav. Riječ Božja je za nas sreća i radost srca (usp. Jer 15, 16), svjetlo koje obasjava čovjekov život, a propovijedati tu riječ znači priopćavati čovjeku sreću, radost i smisao njegova postojanja. Svjedočiti i naviještati radost spasenja – da je Bog živ i da čovjeka ljubi i da ga poziva u zajedništvo – ostaje tako temeljna zadaća za svećenika u suvremenom svijetu.

Kao i kod svjedočenja, tako i kod naviještanja, u suvremenim okolnostima sve više do izražaja treba doći osobni susret i navještaj, tj. susret s konkretnom osobom, u njezinoj konkretnoj situaciji i iskustvu. Na važnost navještaja od osobe do osobe, polazeći od konkretnog ljudskoga iskustva, ukazuje i papa Franjo.

Papa Franjo ističe kako naviještanje uvijek valja biti protkano poštovanjem prema drugomu, uljudnošću i poniznošću. U tom navještaju prvi je korak osobni dijalog, u kojem druga osoba govori i dijeli svoje radosti, svoje nade, svoje brige, općenito u kojem iznosi iskustva koja nosi u svojem srcu. Tek nakon toga razgovora moguće je predstaviti Božju riječ, te prije svega jednostavnim i jasnim riječima navijestiti ljubav osobnoga Boga koji je postao čovjekom, koji je dao samoga sebe za nas, koji je živ i koji nudi svoje spasenje i svoje prijateljstvo (usp. EG, br. 127.-128.).

Izazov za naviještanje u suvremenim okolnostima, dakle, jest dohvatiti čovjeka u njegovu iskustvu, u osobnom susretu, prići mu u njegovoj situaciji – uljudno i ponizno, a ne bahato i s visoka – te mu, uzevši u obzir njegovo iskustvo, progovoriti o Kristu i navijestiti evanđelje. Pritom su od posebne važnosti teške, granične, krizne situacije i iskustva, primjerice iskustvo teške bolesti, smrti voljene i bliske osobe, nesreće i tragedije u kojima se ljudi nađu. Te situacije, premda osjetljive i zahtjevne, posebna su prigoda, kada je ljudsko srce ranjeno, u krizi, ali i otvoreno za Boga.

¹⁸ Usp. *isto*, str. 110.-112.

U biti evanđelja i kršćanske poruke stoji radost spasenja, utemeljena u Božjem pobjedonosnom zahvatu u ljudsku povijest i u Božjoj preobilnoj ljubavi za čovjeka koju je objavio u Isusu Kristu. Stoga je svećenik pozvan, prije svega, naviještati i propovijedati radost spasenja, te u svom navještaju isticati radosne i poticajne aspekte Božje riječi.

6. Svećenik – čovjek radosti, nade i humora

Iz iskustva intimne povezanosti s Kristom, odnosno iz duhovnoga iskustva, hranjena Božjom riječju, molitvom i euharistijom, rađa se i oblikuje istinska radost. Na svećeništvo i na budućnost Crkve i svećeništva, stoga, valja gledati pogledom punim nade, kao što u biti kršćanskoga i svećeničkoga bića stoji upravo nada. Kršćanska nada puno je više nego površni optimizam: ona ozbiljno uzima u obzir probleme i teškoće s kojima se suočavamo.¹⁹ Pogled prema naprijed, pun nade, nije naivan mladenački optimizam. Kršćanska je nada, naime, bitno drukčija od čisto ljudskoga optimizma; ona nije ni samo ljudska radost i veselje, ni ushićeno stanje duha koje u trenu nestane, nego je utemeljena u biti evanđelja: u križu i u uskrsnuću Isusa Krista. Kršćanska je nada utvrđena u vjerodostojnom i sigurnom temelju koji je postavljen jednom završavajući u Isusu Kristu (usp. 1 Kor 3, 11) i u snazi njegova Duha koji djeluje u Crkvi i u povijesti. Svećenici su stoga pozvani, uvijek iznova, prvo sami otkrivati dubinu i veličinu radosti svojega zvanja u Kristu – radi sebe, svoje radosti i svojega spasenja – a zatim i drugima biti svjedoci i navjestitelji, odnosno posrednici kršćanske radosti i nade.²⁰

Svećenik je, dakle, pozvan živjeti od Radosne vijesti i svima posredovati radost evanđelja. Zato nedostatak radosti, humora i veselja kod Kristovih službenika, a i u Crkvi kao takvoj, predstavlja ozbiljan problem. Kršćanska vjera vodi k radosti. Ta je radost znak već življene spašenosti koju ćemo u punini baštiniti u eshatonu. Upravo zato kršćanstvo nužno uključuje humor, koji relativizira ovosvjetska događanja, brigu, tjeskobu; humor koji otvara horizonte. Nedostatak humora, nervoza i napetost, prisutni u Crkvi i u teologiji današnjice, prema Kasperu, neke su od možda najozbiljnijih optužbi koje se danas mogu uputiti kršćanstvu. Humor, u ovom kontekstu, ne znači banalnu i površnu duhovitost, odnosno zabavu. Kršćanska duhovitost, tj. humor stav je koji čovjeku omogućuje biti potpuno čovjek i samo čovjek, jer samo Boga priznaje Bogom i 'ismijava' sve druge pretenzije za štovanjem i čašću, relativizira sve ovosvjetsko i od njega se oslobađa.²¹ Jasno i ispravno razlikovanje Boga i čovjeka, te iskustvo

¹⁹ Usp. W. KASPER, *Natura e missione del prete. Riflessioni sul futuro del ministero presbiterale*, str. 129.-130.

²⁰ Usp. W. KASPER, *Servitori della gioia. Esistenza sacerdotale – servizio sacerdotale*, str. 22.-23.

²¹ Usp. W. KASPER, *Introduzione alla fede*, Brescia, Queriniana, 2003., str. 143.

spašenosti i otkupljenosti u Isusu Kristu temelj su, dakle, kršćanskoga humora, koji je bitna dimenzija i sastavni dio kršćanske vjere i pogleda na svijet.

Upravo danas, u masi jeftinih i lažnih radosti, zadaća je svećenika da sam otkrije i drugima pomogne otkriti istinske izvore radosti i humora. Radost je puno dublja i bogatija stvarnost od površne zabave, igre ili užitka. To ne znači da nemaju vrijednost svakodnevni maleni užitci i radosti, koji upravo čine život podnošljivim i dostojanstvenim, lijepim za življenje. U biti, ne treba životu ništa oduzeti, ali mu se može i treba mnogo dodati, upravo je evandeoska nit vodilja.²²

Svakodnevne radosti najava su prave i duboke radosti. Svakodnevne radosti na spontan način uključuju želju za *većom, dubljom i potpunom radošću*, radošću koja ne prolazi i koja ostaje.²³ Duboka, trajna i istinska radost upravo je ona koju naviješta i donosi Isus Krist i njegova Radosna vijest. Svećenik u svom poslanju mora poći od sitnih životnih radosti te ih nastojati ucijepiti i oplemeniti radošću evanđelja. Takav svećenik u svojem pastoralnom djelovanju nije pozvan tražiti ljudske grijehe i slabosti te od njih polaziti i djelovati, nego se dati osvojiti onim što je dobro, radosno i lijepo u životu ljudi. Polazeći od dobrog i lijepog u životu ljudi, svećenik će vjernike usmjeravati istinskoj radosti koja je upravo sadržana i koncentrirana u Isusu Kristu i njegovu evanđelju.

Čovjek je rođen za radost. Svatko želi u životu biti sretan, naći sreću, biti radostan. No u ovom svijetu, nalazimo samo djelomično sreću i radost, koja nam nikad nije dovoljno velika i duboka. Samo je Bog dovoljno velik da bi ispunio svu širinu i veličinu i dubinu i visinu ljudskoga srca.²⁴ Bog je zapravo istinski izvor radosti i sreće. Činjenica je da ćemo u punini tu sreću doživjeti tek u onostranosti, no već smo sada, u ovoj našoj zemaljskoj svakodnevici, u mogućnosti iskusiti predokus savršene radosti, čak i u situacijama koje su, isključivo ljudski gledano, daleko od zadovoljavajućih.²⁵

7. Zaključak

Na koncu, možemo zaključiti kako je svećeništvo, unatoč križevima i teškoćama, već sada prožeto svjetlom uskrsnuća. Nošen uskrsnim otajstvom, svećenik može unijeti usmjerenje, svjetlo, utjehu, povjerenje, nadu i radost u život mnogih osoba,

²² Usp. W. KASPER, *Servitori della gioia. Esistenza sacerdotale – servizio sacerdotale*, str. 170.

²³ Usp. *isto*.

²⁴ Sv. Augustin izvrsno je naslutio i zaključio u svojim *Ispovijestima* da nas je Bog za sebe stvorio, te da je nemirno ljudsko srce dok se u njemu ne smiri. Usp. Aurelije AUGUSTIN, *Ispovijesti*, I., str. 1.

²⁵ Usp. W. KASPER, *Servitori della gioia. Esistenza sacerdotale – servizio sacerdotale*, str. 171.

osobito danas, kada mnogi realni i nerealni strahovi i tjeskobe pritišću čovječanstvo.

I dalje ostaje i ostat će dobro ucrtan put prema iskustvu radosti: molitva i razmatranje, susret i prijateljstvo s Božjom riječi, slavljenje i otkrivanje smisla i snage euharistije, susret i prijateljstvo s osobnim i živim Bogom Isusa Krista, te otvorenost Duhu Božjem koji uvijek puše i nadahnjuje one koji mu se otvaraju.

Pritom moramo biti svjesni da iskustvo radosti nije jednom zasvagda završen proces, nego smo pozvani uvijek iznova otvarati se radosti koja izvire iz evanđelja i susreta sa živim Bogom. Riječ je o svakodnevnoj zadaći obraćanja Bogu i susreta s njim, o svakodnevnom zahvaćanju radosti koju Bog pruža.

Također moramo biti svjesni da smo ovdje na zemlji dionici putujuće Crkve, da je kršćanska i svećenička egzistencija i dalje obilježena grijehom i žalošću, te da nema savršene radosti, odnosno potpunog i savršenog iskustva radosti, dok god smo Crkva na putu i dok ne prispijemo u puninu radosti nebeske, proslavljene Crkve.

U svakom slučaju, unatoč krizama, poteškoćama, križevima i mukama kojima je obilježeno čovjekovo postojanje, u kršćanskoj viziji budućnosti, utemeljenoj u nadi u Krista raspetoga i uskrsloga, nema mjesta nikakvu zastrašivanju niti katastrofizmu. Zato je stav kršćanina i svećenika stav optimizma, utemeljena u osobi Isusa Krista; stav radosti, nade i optimizma pred svijetom, poviješću i budućnošću.

Svećenik je, stoga, pozvan biti svjedok i navjestitelj Radosne vijesti, pozvan je svjedočiti da je radost Gospodnja naša jakost (usp. Neh 8, 10). Svećenik je pozvan biti i danas i u budućnosti, ne autoritaran gospodar vjere, već službenik i suradnik radosti (usp. 2 Kor 1, 24). Ostaje nam u duhu kršćanske vjere, utemeljene u Kristovu uskrsnom otajstvu, s optimizmom gledati na budućnost: bilo Crkve, bilo svećeništva. Iz osobne vjere i intimne povezanosti s Kristom, te svijesti spašenosti i ljubljivosti, rađa se iskustvo radosti, a onda i poziv i poslanje svjedočenja i naviještanja radosti svakom čovjeku.

PRIEST AND JOY – FROM EXPERIENCING TO PROCLAIMING THE GOSPEL

Davor Vuković*

Summary

The author reflects on the topic of priesthood and joy, drawing inspiration from Pope Francis and his Apostolic Exhortation Evangelii Gaudium, and also from reflections of other authors, especially German theologian Walter Kasper. Following the initial analysis of the contemporary context in which the priest is and lives, the author points to the impediments to joy in the life of a priest. After that he suggests ways that can lead to the renewal of the experience of joy. It is a way of encountering and friendship with Jesus Christ, especially through the encounter with the Word of God and the celebration of the Eucharist, as well as a way of building priestly spirituality. Furthermore, the author points to the importance of testifying and proclaiming the Gospel, as well as to the image of a priest as a man of joy, hope and humour.

Keywords: joy, priesthood, experience, proclamation, testimony.

* Doc. dr. sc. Davor Vuković, Catholic Faculty of Theology in Đakovo, J. J. Strossmayer University of Osijek, P. Preradovića 17, p.p. 54, 31400 Đakovo, Croatia, dav.vuk@gmail.com